

Handläggare: Iris Birath
Telefon: 08-508 18153

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Yttrande över Länsstyrelsens granskning av handläggning av ansökningar om LSS-insatser som tidigare har beviljats enligt SoL

Förslag till beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd beslutar att med godkännande överlämna förvaltningens förslag som svar till Länsstyrelsen.
2. Nämnden beslutar om omedelbar justering.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Inger Norman
Avdelningschef

Annica Dominus
Avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen har haft regeringens uppdrag att följa upp lagligheten i kommuners prövning av insatser enligt LSS och av den anledningen genomfört tillsyn i tre kommuner samt Farsta stadsdel. Länsstyrelsen riktar i särskilt beslut kritik mot Farsta stadsdelsnämnd för att ha handlagt ärenden där personer med psykiska funktionshinder fått beslut om bostad med särskild service enligt LSS på ett sätt som inte är rättssäkert. Enheten för socialpsykiatri har börjat tillämpa nya rutiner för handläggning och dokumentation. Fortbildning har genomförts under 2006 för att öka medarbetarnas kunskap och kompetens beträffande LSS. Enligt förvaltningens uppfattning kan Lingberga gruppbostad anses uppfylla de krav på en gruppbostad enligt LSS som anges i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom beställaravdelningen för vård och omsorg. Det lokala handikapprådet har behandlat ärendet vid sitt sammanträde 070312. Protokollsutdrag bifogas.

Bakgrund

Länsstyrelsen har haft regeringens uppdrag att följa upp lagligheten i kommuners prövning av insatser enligt LSS. Bl.a. skulle Länsstyrelsen följa upp ett urval ärenden om LSS-insatser som beviljats de senaste två till tre åren för att få kunskap om förekomsten av att kommuner för över pågående insatser från SoL till LSS för att öka underlaget för statliga bidrag samt undersöka vilken typ av insatser som förts över.

Länsstyrelsen har därför genomfört tillsyn i tre kommuner samt Farsta stadsdel. Resultatet av tillsynen har redovisats i rapporten "Kostnadsutjämningsystemet bakom fler LSS-bostäder?"

Länsstyrelsen riktar i särskilt beslut kritik mot Farsta stadsdelsnämnd för att ha handlagt ärenden på ett sätt som inte är rättssäkert. Kritiken gäller ärenden där personer med psykiska funktionshinder fått beslut om bostad med särskild service enligt LSS i gruppboendet Lingberga.

Länsstyrelsen begär att stadsdelsnämnden senast den 30 mars 2007 svarar på

- hur nämnden säkerställer att det finns rutiner för handläggning och dokumentation och att dessa rutiner följs
- hur nämnden säkerställt att utformningen av och innehållet i Lingberga gruppboende överensstämmer med särskild service enligt LSS.

Synpunkter på Länsstyrelsens granskning

Rutiner för handläggning och dokumentation

Kvalitetssäkring av förvaltningens myndighetsutövning är en del av den egenkontroll som ska genomföras enligt Stockholms stads interna kvalitetsledningssystem. Utvecklingen redovisas årligen för stadsdelsnämnden i verksamhetsplanen i form av mättningsbara mål och i verksamhetsberättelsen i form av måluppfyllelse. För att följa upp rättssäkerheten görs internkontroll av akterna inom socialpsykiatri årligen. I de fall brister framkommer görs en personlig genomgång med berörd handläggare för att förbättra dokumentationen av myndighetsutövningen. Under 2006 har enheten för socialpsykiatri börjat tillämpa nya rutiner för handläggning och dokumentation baserade på Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. De flesta beslut som fattas inom biståndsenheten för socialpsykiatri är beslut enligt SoL. För att öka medarbetarnas kunskap och kompetens vid bedömning av personkretstillhörighet och behov enligt LSS har fortbildning genomförts under året.

Är Lingberga gruppboende en bostad med särskild service enligt LSS?

Frågeställningen, liksom Länsstyrelsens rapport i sin helhet, speglar en del av den problematik som varit förknippad med den s.k. psyk-ädel reformen, nämligen frågan om adekvata boendeformer för personer med psykiska funktionshinder. I rapporten framkommer svårigheten att använda lagstiftningen på rätt sätt vilket har lett till att personer med psykiska funktionshinder inte alltid har fått de insatser de skulle ha rätt till enligt LSS. Länsstyrelsen konstaterar att en ändring nu är på gång. I Stockholms stad fördelas medel till socialpsykiatri som en del av individ- och familjeomsorgen. Men i verkligheten tillhör en stor del av socialpsykiatriens brukare LSS' personkrets.

Vid Länsstyrelsens tillsyn av bostäder med särskild service enligt LSS och bostäder för vuxna personer med psykiska funktionshinder enligt SoL hösten 2002 var syftet bl.a. att få kunskap om bostadsstandarden för vuxna personer med funktionshinder. Länsstyrelsen konstaterade då att boende i Lingberga gruppboende hade beslut enligt olika lagrum vilket kan vara svårt för personal att hantera eftersom de boende har olika rätt till kvalitéer i boendet och fritidsaktiviteter. Länsstyrelsen skrev också att gruppboendet har 8 fullvärdiga lägenheter.

I och med Länsstyrelsens tillsyn hösten 2002 och beslutet 21.5.2003 med beteckning 7011-03-42953, började stadsdelsförvaltningen en översyn av beslut och verksamheter som tillhör socialpsykiatri för att tillförsäkra personer med omfattande behov beslut om insatser enligt LSS. Denna översyn har bl.a. gjorts genom internkontroll av akter. Ibland upptäcks då beslut som förefaller felaktiga. I de fallen görs en uppföljning på individnivå och det är då förvaltningens skyldighet att informera den enskilde om dennes rättigheter. Resultatet kan bli en ny ansökan och ändrade beslut. I en del fall kan det nya beslutet innebära att insatser beviljas enligt LSS istället för SoL. I ingen av de akter som Länsstyrelsen granskade vid sitt tillsynsbesök hade dock besluten ändrats av den anledningen. Det var i samband med beslut om nya eller förändrade insatser som en prövning enligt LSS gjordes.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska den som bor i bostad med särskild service ha rätt till individuellt anpassad hjälp i den dagliga livsföringen på ett sätt som stärker den enskildes tilltro till sin egen förmåga och som kontinuerligt anpassas efter rådande omständigheter och den enskildes aktuella situation. Hjälpens ska noggrant planeras, dokumenteras och följas upp. Det finns även föreskrifter för föreståndare och personal. Antalet boende i en gruppboende anges i regel till mellan tre och fem personer som ett allmänt råd, men ytterligare någon boende kan accepteras under förutsättning att samtliga personer tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Enligt förvaltningens uppfattning är de som bor i Lingberga gruppboende tillförsäkrade goda levnadsvillkor. Lägenheterna är mellan 39-43 kvm. Det finns två ingångar till gruppboendet och lägenheterna är placerade 4 vid varje ingång. I mitten finns gemensamhetsutrymmet. Den enskilde får den individuella hjälp som behövs. Den enskilde stimuleras till ökad självständighet och oberoende samt till att i förekommande

fall bryta isoleringen, bl.a. genom att luncherna kan intas utanför gruppboenden. Såväl enhetschef som medarbetare har nödvändig kompetens. Enligt förvaltningens uppfattning kan Lingberga gruppboende anses uppfylla de krav på en bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 9 kap 9§ som anges i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Farsta stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande som yttrande till Länsstyrelsen.